

INSTRUKCJA

Pobierania i transportu materiału do badań od osób chorych (biegunki oraz zaburzenia żołądkowo-jelitowe)

Kał/wymaz z odbytu

Próbki materiału kał/wymaz z odbytu dostarczane są przez klientów zewnętrznych (osoby prywatne lub placówki kierujące na badania) oraz klientów wewnętrznych (pracownicy Sekcji Nadzoru P/ Epidemicznego). Próbki pobierane są przez klienta zewnętrznego lub pracowników Sekcji Nadzoru P/Epidemicznego. W przypadku poboru próbek przez klienta zewnętrznego zostaje on pouczony o sposobie pobierania (ustnie lub otrzymuje informację w formie pisemnej w Punkcie Przyjęć Próbek Oddziału Laboratoryjnego. Ponadto w widocznym miejscu wisi informacja o sposobie pobierania próbek.

- Kał może być pobrany przez pacjenta bądź jego opiekunów lub uprawnionego pracownika medycznego (lekarz, pielęgniarka, diagnosta laboratoryjny).

- Wymaz z odbytu powinien być pobrany przez uprawnionego pracownika medycznego (lekarz, pielęgniarka, diagnosta laboratoryjny) przez kilkakrotne obrócenie wymazówki włożonej na głębokość około 5 cm poza zwieracz odbytu, tak aby na waciku znalazły się fragmenty złuszczonego nabłonka końcowego odcinka jelita grubego.

Próbki kału należy pobrać do plastikowego, jałowego pojemnika (dostępnego w laboratorium PSSE) do 1/3 jego objętości i dostarczyć w ciągu 2 godzin do laboratorium PSSE. W przypadku, gdy nie ma możliwości niezwłocznego dostarczenia próbki do badania, kał można również pobrać na zestaw transportowy (dostępny w laboratorium) jałową wymazówką poprzez kilkakrotne obrócenie w materiale kałowym, a następnie umieszczenie w próbówce z podłożem transportowym. W przypadku gdy kał jest całkowicie płynny należy pobrać próbkę o objętości około 2-5 ml.

Pojemnik z próbką należy opisać podając imię i nazwisko, datę i godz. pobrania próbki.

Próbki materiału po pobraniu powinny być dostarczone do laboratorium w następujących warunkach zapewniających ich przydatność do badań:

- próbki kału - w ciągu dwóch godz. po pobraniu, w temperaturze otoczenia bez dopuszczenia do ich zamrożenia;
- próbki pobrane na podłoża transportowe- w ciągu 24 godz. w temperaturze otoczenia bez dopuszczenia do ich zamrożenia;
- jeśli nie jest to możliwe próbki pobrane na podłoże transportowe przechowuje się maksymalnie do 72 godz. w temperaturze 4-8°C. Przechowane próbki należy dostarczyć w temperaturze otoczenia bez dopuszczenia do ich zamrożenia;
- w przypadku osób chorych próbkę należy pobrać możliwie najszybciej po zaistnieniu podejrzenia zakażenia, przed podaniem leków przeciwbakteryjnych.

W większości przypadków najlepszym materiałem do badania jest próbka świeżo oddanego kału, zwłaszcza te fragmenty stolca, które zawierają pasma śluzu, krew lub ropę.

W określonych przypadkach do badań bakteriologicznych dopuszcza się do badania wymazy z odbytu. Są one przydatne, jeśli poszukuje się bakterii inwazyjnych bytujących w błonie śluzowej dolnych odcinków jelita grubego i odbytnicy (pałeczki czerwoni). Po pobraniu próbkę należy dostarczyć do laboratorium wraz ze zleceniem niezwłocznie. Dopuszcza się dostarczenie próbki w czasie do dwóch godz. od pobrania.

Druki zleceń oraz jałowe pojemniki lub wymazówki są do nabycia w Oddziale Laboratoryjnym (Punkt Przyjęcia Próbek) Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Janowie Lubelskim.

Transport materiału do badań laboratoryjnych.

Materiał do badań laboratoryjnych kał/wymaz z odbytu powinien być dostarczony do Pracowni Diagnostyki Schorzeń Bakteryjnych Oddziału Laboratoryjnego Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Janowie Lubelskim przez upoważnione do tego osoby w zamkniętym opakowaniu zbiorczym oznaczonym „**MATERIAŁ ZAKAŹNY**”.

Opakowanie zbiorcze do transportu materiału powinno być łatwe do dezynfekcji i dezynfekowane po każdym użyciu. Osoby transportujące materiał zakaźny powinny zachować szczególną ostrożność a w wypadku uszkodzenia opakowania i wydostania się materiału zakaźnego na zewnątrz, miejsce należy zdezynfekować dostępnym środkiem dezynfekcyjnym.